

บทที่ 5

การคำนวณต้นทุนผลผลิตต่อหน่วยของการบริการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเสริมงาม

การศึกษานี้วิเคราะห์ผลการศึกษาจากข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์บุคลากรของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเสริมงาม ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ในฝ่ายทะเบียนจำนวน 3 คน เจ้าหน้าที่ในฝ่ายอำนวยการและงานการเงินและบัญชีจำนวน 2 คน และผู้บริหาร จำนวน 1 คน เรียบเรียงเชิงพรรณนา และในการคำนวณต้นทุนใช้ทฤษฎีระบบต้นทุนฐานกิจกรรม (Activity Based Costing) และหลักเกณฑ์ในการคำนวณต้นทุนผลผลิตของหน่วยงานภาครัฐตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด ผลการศึกษา แบ่งเป็นสองส่วนคือผลการดำเนินงาน และการคำนวณต้นทุนผลผลิตต่อหน่วย ดังนี้

5.1 ผลการดำเนินงานของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเสริมงาม

ผลการดำเนินงานในภาพรวมของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเสริมงาม ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 แบ่งออกเป็นสองส่วนคือ ปริมาณผลผลิตและค่าใช้จ่าย

5.1.1 ปริมาณผลผลิตของการบริการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

ปริมาณงานจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 จากการเก็บข้อมูลจากรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือนของสำนักงานที่ดิน ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2553 ถึงเดือนกันยายน 2554

ตารางที่ 5.1 แสดงปริมาณผลผลิตของการบริการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

ประเภทของผลผลิต	จำนวน
ขาย	319 ราย
ขายฝาก	3 ราย
แลกเปลี่ยน	0 ราย
ให้	371 ราย
มรดก (วันรับคำขอ)	154 ราย
มรดก (วันจดทะเบียน)	181 ราย
จำนวน	874 ราย

ตารางที่ 5.1 แสดงปริมาณผลผลิตของการบริการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม (ต่อ)

ประเภทของผลผลิต	จำนวน
ไม่มีทุนทรัพย์ (ไถ่ถอนจากจำนอง 489 ราย)	893 ราย
คำขอเบ็ดเตล็ด	538 ราย
รวม	3,333 ราย

ปริมาณงานจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่นำมาใช้ในการศึกษานี้ทั้งสิ้น จำนวน 3,333 ราย

5.1.2 ค่าใช้จ่ายของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเสริมงาม

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ผู้ปฏิบัติงาน และเก็บข้อมูลจากรายงานผลการปฏิบัติงาน ค่าใช้จ่ายของสำนักงานที่ดินประจำเดือน ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 สำนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเสริมงาม ผู้ศึกษาได้ทำการสังเกตการณ์พฤติกรรมของต้นทุน และการเกิดของค่าใช้จ่าย เพื่อรวบรวมค่าใช้จ่ายของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเสริมงาม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 รายละเอียดค่าเสื่อมราคาของสำนักงาน ค่าเสื่อมราคาของครุภัณฑ์ที่ใช้ในการบริการ และวัสดุสำนักงานใช้ไป ดังนี้

1) ค่าใช้จ่ายรวมและแยกเงินเดือนและค่าตอบแทนออกตามฝ่าย เพื่อง่ายต่อการนำไปใช้ในการคำนวณต้นทุนผลผลิตต่อหน่วย ซึ่งมีการแยกเงินเดือนของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีให้เพื่อง่ายต่อการคำนวณในขั้นตอนต่อไป

ตารางที่ 5.2 แสดงค่าใช้จ่ายของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเสริมงาม

รายการ	สำนักงานฯ	ฝ่ายทะเบียน	ฝ่ายอำนวยการ	ฝ่ายรังวัด
เงินเดือนและค่าตอบแทน	2,446,274.-	768,860.-	1,088,244.-	589,170.-
สวัสดิการข้าราชการและลูกจ้าง	78,831.-		(การเงินฯ	
ค่าวัสดุสำนักงานใช้ไป	19,570.-		146,480.-)	
ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์ใช้ไป	30,756.-			
ค่าสาธารณูปโภค	67,165.56			
ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	2,000.-			
ค่าซ่อมแซมรถยนต์ส่วนบุคคล	3,500.-			
ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์สำนักงาน	0.-			
ค่าเสื่อมราคาอาคาร	11,000.-			
ค่าเสื่อมราคาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	59,000.-			
ค่าเสื่อมราคาครุภัณฑ์สำนักงาน	19,594.25			

ตารางที่ 5.2 แสดงค่าใช้จ่ายของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเสริมงาม (ต่อ)

รายการ	สำนักงานฯ	ฝ่ายทะเบียน	ฝ่ายอำนวยการ	ฝ่ายรังวัด
ค่าจ้างเหมาบริการทำความสะอาด	54,000.-			
ค่าจ้างเหมาบริการพนักงานเก็บเอกสาร	61,000.-			
ค่าเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร	28,600.-			
รวม (บาท)	2,881,290.81			

2) รายละเอียดแสดงการคำนวณค่าเสื่อมราคาอาคารสำนักงานที่ดิน ครุภัณฑ์ คอมพิวเตอร์ ครุภัณฑ์สำนักงาน ได้เก็บข้อมูลจากทะเบียนคุมทรัพย์สินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเสริมงาม แสดงรายละเอียดตามตารางที่ 5.3

ตารางที่ 5.3 แสดงการคำนวณค่าเสื่อมราคา

รายการ	มูลค่า ณ 1 ต.ค. 2554	อัตราค่าเสื่อมราคา	ค่าเสื่อมราคา
อาคารสำนักงานที่ดิน	110,000.00	ร้อยละ 10	11,000.00
ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	295,000.00	ร้อยละ 20	59,000.00
ครุภัณฑ์สำนักงาน	195,942.50	ร้อยละ 10	19,594.25

3) รายละเอียดของค่าเสื่อมราคาครุภัณฑ์ ที่ใช้ในการให้บริการเก็บข้อมูลจากทะเบียนคุมทรัพย์สินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 แสดงรายละเอียดตามตารางที่ 5.4

ตารางที่ 5.4 แสดงรายละเอียดค่าเสื่อมราคาของการบริการฯ (กฤติยา ปลื้มกระจำจ, 2555)

รายการ	มูลค่า ณ 1 ต.ค. 2554	อัตราค่าเสื่อมราคา	ค่าเสื่อมราคา
เครื่องคอมพิวเตอร์(ฝ่ายทะเบียน)	58,298.85	ร้อยละ 20	11,659.77
เครื่องคอมพิวเตอร์ (ฝ่ายทะเบียน)	(ได้มา 25 ต.ค.54) 31,250.00	ร้อยละ 20	616.44
เครื่องพิมพ์ชนิดพ่นหมึก (ฝ่ายทะเบียน)	(ได้มา 25 ต.ค.54) 6,590.00	ร้อยละ 20	129.99
เครื่องคอมพิวเตอร์ (ฝ่ายอำนวยการ)	(ได้มา 25 ต.ค.54) 31,250.00	ร้อยละ 20	616.44
เครื่องพิมพ์แบบกระแทก (ฝ่ายอำนวยการ)	7,387.29	ร้อยละ 20	145.72

4) รายละเอียดของวัสดุสำนักงานที่ใช้ไปในการให้บริการ ของฝ่ายทะเบียนและการรับชำระเงิน เก็บข้อมูลจากบัญชีคุมวัสดุของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเสริมงาม ตามการเบิกใช้จริงในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ตามที่แสดงในตารางที่ 5.5

ตารางที่ 5.5 แสดงรายละเอียดวัสดุสำนักงานใช้ไปในการให้บริการฯ

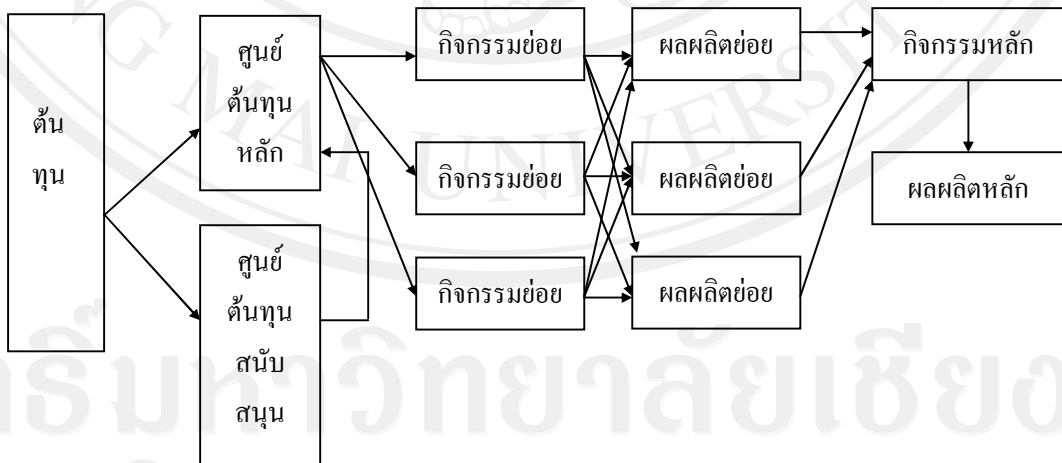
ประเภทงาน	วัสดุสำนักงานใช้ไป	วัสดุคอมพิวเตอร์ใช้ไป
การให้บริการฯ	11,273.00	10,739.00
การรับชำระเงิน	289.00	2,527.00

5.2 การคำนวณต้นทุนผลผลิตต่อหน่วย

การคำนวณต้นทุนผลผลิตต่อหน่วยของการบริการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเสริมงาม ใช้แนวทางการคำนวณต้นทุนผลผลิตต่อหน่วยตามหลักเกณฑ์ของกรมบัญชีกลาง และระบบต้นทุนกิจกรรมมาใช้ในการคำนวณต้นทุน

การคำนวณต้นทุนผลผลิตต่อหน่วยของการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเสริมงาม มีขั้นตอน ดังนี้

ระบุกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตและหน่วยนับ หรือตัวผลิตภัณฑ์ต้นทุน เพื่อระบุศูนย์ต้นทุนโดยแยกเป็นหน่วยงานหลัก หน่วยงานหลักคือศูนย์ต้นทุนหลัก และหน่วยงานสนับสนุน นำต้นทุนรวมแบ่งเข้าสู่ต้นศูนย์ต้นทุนหลักและศูนย์ต้นทุนสนับสนุน กระจายต้นทุนของศูนย์ต้นทุนสนับสนุนให้กับศูนย์ต้นทุนหลัก กระจายต้นทุนรวมของศูนย์ต้นทุนหลักไปสู่กิจกรรม เชื่อมโยงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับแต่ละผลผลิตและคำนวณต้นทุนผลผลิตต่อหน่วยจากต้นทุนกิจกรรมที่คำนวณได้ ตามรูปที่ 5.1

รูปที่ 5.1 แสดงขั้นตอนการคำนวณต้นทุนผลผลิตต่อหน่วย

5.2.1 ระบุกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตและหน่วยนับ

จากขั้นตอนการให้บริการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมของแต่ละสำนักงาน ข้อ 4.2.2 สามารถสรุปจำนวนกิจกรรมหลัก ฝ่ายรับผิดชอบ และหน่วยนับ ต่อสำนักงาน 1 ซึ่งพิจารณาพฤติกรรมของต้นทุนจากขั้นตอนการให้บริการ ซึ่งแต่ละกิจกรรมจะมีพฤติกรรมเกิดไม่เท่ากัน สรุปได้ตามตารางที่ 5.6

ตารางที่ 5.6 แสดงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลผลิต หน่วยงานรับผิดชอบ และหน่วยนับ

กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	หน่วยนับ
1) ประชาสัมพันธ์ รับบัตรคิว ค้นหาสารบบที่ดิน (ระยะเวลาเท่ากันทุกราย)	ฝ่ายทะเบียน	นาที/ราย
2) รับคำขอ สอบสวนสิทธิ (ระยะเวลาไม่น้อย ขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของงานแต่ละประเภท)	ฝ่ายทะเบียน	นำหนัก/ ราย
3) พิมพ์สัญญา แก่สารบัญทะเบียน ส่งการเงิน (ระยะเวลาไม่น้อย ขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของงานแต่ละประเภท ซึ่งบางงานไม่มีการพิมพ์สัญญา)	ฝ่ายทะเบียน	นำหนัก/ ราย
4) รับชำระเงินและพิมพ์ใบเสร็จ (ใช้ระยะเวลาเท่ากันทุกราย)	ฝ่ายอำนวยการ (การเงินและบัญชี)	นำหนัก/ ราย
5) จดทะเบียนและแจกหนังสือแสดง (ระยะเวลาเท่ากันทุกราย)	ฝ่ายทะเบียน	นำหนัก/ ราย

5.2.2 ระบุศูนย์ต้นทุนโดยแยกเป็นหน่วยงานหลัก และหน่วยงานสนับสนุน

จากขั้นตอนในการให้บริการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม บทที่ 4 หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในการให้บริการ คือ ฝ่ายทะเบียน จึงกำหนดให้ฝ่ายทะเบียนเป็นศูนย์ต้นทุนหลัก และศูนย์ต้นทุนสนับสนุน คือ ฝ่ายอำนวยการและฝ่ายรังวัด

ศูนย์ต้นทุนหลัก = ฝ่ายทะเบียน

ศูนย์ต้นทุนสนับสนุน = ฝ่ายอำนวยการ, ฝ่ายรังวัด

5.2.3 ระบุต้นทุนรวมของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเสริมงาม โดยแยกตามประเภทค่าใช้จ่าย เป็นต้นทุนทางตรงและต้นทุนทางอ้อม (ของผลผลิต)

จากตารางที่ 5.2 ซึ่งแสดงค่าใช้จ่ายรวมของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเสริมงาม นำมาแยกให้เป็นต้นทุนทางตรงและทางอ้อมของการบริการจดทะเบียนสิทธิและ

นิติกรรม ซึ่งใช้ความเกี่ยวข้องกับผลผลิตมาเป็นเกณฑ์ในการจำแนก ค่าใช้จ่ายทางตรง ประกอบด้วย เงินเดือนข้าราชการค่าจ้างลูกจ้างฯ สวัสดิการข้าราชการและลูกจ้าง ค่าตอบแทน และ ค่าวัสดุสำนักงานและวัสดุคอมพิวเตอร์ใช้ไป ค่าใช้จ่ายทางอ้อม ประกอบด้วย ค่าสาธารณูปโภค ค่าซ่อมแซมฯ ค่าเสื่อมราคา ค่าเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร จ้างเหมาบริการทำความสะอาด จ้างเหมาพนักงานเก็บเอกสาร เป็นค่าใช้จ่ายทางอ้อม ของสำนักงานที่ดินฯ ดังตารางที่ 5.5

ค่าใช้จ่ายดังกล่าวในตารางที่ 5.7 เป็นค่าใช้จ่ายรวมทั้งหมดของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเสริมงาม โดยแยกเป็นต้นทุนทางตรง และต้นทุนทางอ้อม ของการบริการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

ตารางที่ 5.7 แสดงต้นทุนรวมของสำนักงานที่ดินจังหวัดลำปาง สาขาเสริมงาม

รายการ	1 ต้นทุนรวม (ตาราง 5.2)	2 ต้นทุน ทางตรง	3 ต้นทุน ทางอ้อม
เงินเดือนข้าราชการ ค่าจ้างลูกจ้าง	2,446,274.-	2,446,274.-	
สวัสดิการข้าราชการและลูกจ้างฯ	78,831.-	78,831.-	
ค่าตอบแทน			
วัสดุสำนักงานและวัสดุคอมพิวเตอร์ใช้ไป	50,326.-	50,326.-	
ค่าสาธารณูปโภค	67,165.56		67,165.56
ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	2,000.-		2,000.-
ค่าซ่อมแซมรถยนต์ส่วนกลาง	3,500.-		3,500.-
ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์สำนักงาน	0.-		
ค่าเสื่อมราคาอาคาร	11,000.-		11,000.-
ค่าเสื่อมราคาเครื่องใช้สำนักงาน	78,594.25		78,594.25
ค่าจ้างเหมาบริการทำความสะอาด	54,000.-		54,000.-
ค่าจ้างเหมาพนักงานเก็บเอกสาร	61,000.-		61,000.-
ค่าเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร	28,600.-		28,600.-
รวม	2,881,290.81	2,575,431.-	305,859.81

5.2.4 คำนวณหาต้นทุนของศูนย์ต้นทุนหลัก และศูนย์ต้นทุนสนับสนุน

ในการกระจายต้นทุนรวมของหน่วยงานสนับสนุน ฝ่ายอำนวยการและฝ่ายรังวัด ให้กับหน่วยงานหลัก ฝ่ายทะเบียน ได้ใช้การสังเกตพฤติกรรมของต้นทุน จึงให้เกณฑ์การกระจาย

ต้นทุนแบบปันส่วนให้กับศูนย์ต้นทุนหลัก (ฝ่ายทะเบียน) และศูนย์ต้นทุนสนับสนุน (ฝ่าย
 อำนวยการและฝ่ายสวัสดิการ) ดังนี้

1. ต้นทุนทางตรง

เงินเดือนและค่าตอบแทน	ตามที่เกิดขึ้นจริง
สวัสดิการ	ตามสัดส่วนเจ้าหน้าที่ 3 : 6 (จากโครงสร้างองค์กร)
ค่าวัสดุสำนักงาน	ตามที่ใช้จริง จากตารางที่ 5.5
ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์	ตามที่ใช้จริง จากตารางที่ 5.5

2. ต้นทุนทางอ้อม

ค่าเสื่อมราคาอาคาร	ตามเกณฑ์พื้นที่
ค่าเสื่อมราคาครุภัณฑ์	ตามตารางที่ 5.3
เกณฑ์พื้นที่	60 : 40 (ชั้น 1 และห้องสารบบ : ชั้น 2)
ประมาณการใช้เครื่องถ่ายเอกสาร	40 : 60 (จากการสัมภาษณ์ผู้ใช้งาน)

นำต้นทุนรวมมาจัดสรรเข้าสู่ศูนย์ต้นทุนหลักและศูนย์ต้นทุนสนับสนุน ตามเกณฑ์ต่าง ๆ สามารถ
 คำนวณหาต้นทุนของศูนย์ต้นทุนหลักและศูนย์ต้นทุนสนับสนุน เช่น ค่าเสื่อมราคาอาคาร ใช้เกณฑ์
 พื้นที่ในการปันส่วนต้นทุน 60 : 40 มีวิธีการคำนวณ ดังนี้

ค่าเสื่อมราคาอาคาร	11,000.- บาท
ศูนย์ต้นทุนหลัก (ฝ่ายทะเบียน) $(11,000 \times 60/100)$	6,600.- บาท
ศูนย์ต้นทุนสนับสนุน $(11,000 \times 40/100)$	4,400.- บาท

เป็นต้น เมื่อนำต้นทุนมาปันส่วนเข้าสู่แต่ละศูนย์ต้นทุน ได้ต้นทุนของแต่ละศูนย์ต้นทุน ดังตารางที่
 5.8

ตารางที่ 5.8 แสดงการคำนวณหาต้นทุนของศูนย์ต้นทุนหลัก และศูนย์ต้นทุนสนับสนุน

รายการ	ต้นทุนรวม	ศูนย์ต้นทุน หลัก	ศูนย์ต้นทุน สนับสนุน
ต้นทุนทางตรง			
เงินเดือนและค่าตอบแทน (ตามที่เกิดขึ้นจริง)	2,446,274.00	768,860.00	1,677,414.00
สวัสดิการข้าราชการและลูกจ้าง (สัดส่วนเจ้าหน้าที่)	78,831.00	26,277.00	52,554.00
ค่าวัสดุสำนักงาน (ตามที่ใช้จริง)	19,570.00	11,273.00	8,297.00
ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์ (ตามที่ใช้จริง)	30,756.00	10,739.00	20,017.00
รวมต้นทุนทางตรง	2,575,431.00	817,149.00	1,758,282.00

ตารางที่ 5.8 แสดงการคำนวณหาต้นทุนของศูนย์ต้นทุนหลัก และศูนย์ต้นทุนสนับสนุน (ต่อ)

รายการ	ต้นทุนรวม	ศูนย์ต้นทุนหลัก	ศูนย์ต้นทุนสนับสนุน
ต้นทุนทางอ้อม			
ค่าสาธารณูปโภค (เกณฑ์พื้นที่)	67,165.56	40,299.34	26,866.22
ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ (ตามที่ใช้จริง)	2,000.00		2,000.00
ค่าซ่อมแซมรถยนต์ส่วนบุคคล (ตามที่ใช้จริง)	3,500.00		3,500.00
ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์สำนักงาน (ตามที่ใช้จริง)			
ค่าเสื่อมราคาอาคาร (ตามเกณฑ์พื้นที่)	11,000.00	6,600.00	4,400.00
ค่าเสื่อมราคาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ (ตามที่เกิดจริง)	59,000.00	12,406.20	46,593.80
ค่าเสื่อมราคาครุภัณฑ์สำนักงาน (ตามเกณฑ์พื้นที่)	19,594.25	11,756.55	7,837.70
ค่าจ้างเหมาบริการทำความสะอาด (ตามเกณฑ์พื้นที่)	54,000.00	32,400.00	21,600.00
ค่าจ้างเหมาบริการพนักงานเก็บเอกสาร	61,000.00	61,000.00	
ค่าเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร (ประมาณจากการใช้งาน)	28,600.00	11,440.00	17,160.00
รวมต้นทุนทางอ้อม	305,859.81	175,902.09	129,957.72
ต้นทุนรวม (บาท)	2,881,290.81	993,051.09	1,888,239.72

5.2.5 กระจายต้นทุนรวมของศูนย์ต้นทุนสนับสนุนให้กับศูนย์ต้นทุนหลัก

จากตารางที่ 5.8 ในการให้บริการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม มีผู้ปฏิบัติงานคือเจ้าหน้าที่ในฝ่ายทะเบียนและหัวหน้าฝ่ายทะเบียน จำนวน 3 คน และเจ้าหน้าที่การเงินในฝ่ายอำนวยการ 1 คน ซึ่งเงินเดือนของเจ้าหน้าที่การเงินจากตารางที่ 5.2 จำนวน 146,480.- บาท วัสดุสำนักงานและวัสดุคอมพิวเตอร์ใช้ไป จากตารางที่ 5.5 จำนวน 289.- บาท และค่าเสื่อมราคาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ของงานการเงินและบัญชี จากตารางที่ 5.4 จำนวน 762.16 บาท กระจายต้นทุนรวมของฝ่ายอำนวยการและฝ่ายรังวัด ให้กับฝ่ายทะเบียน ดังนี้

ต้นทุนทางตรง เงินเดือนและค่าวัสดุของเจ้าหน้าที่การเงินฯ = 149,296.- บาท

ต้นทุนทางอ้อม ค่าเสื่อมราคาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์การเงินฯ = 762.16 บาท

แสดงการปันส่วนต้นทุนจากศูนย์ต้นทุนสนับสนุนให้เป็น ต้นทุนรวมของศูนย์ต้นทุนหลัก ดังตารางที่ 5.9

ตารางที่ 5.9 แสดงการกระจายต้นทุนของศูนย์ต้นทุนสนับสนุนให้กับศูนย์ต้นทุนหลัก

รายการ	ต้นทุนศูนย์ ต้นทุนหลัก	ต้นทุนที่ปัน จากศูนย์ฯ สนับสนุน	ต้นทุนรวม ของผลผลิต
ต้นทุนทางตรง	817,149.00	149,296.00	966,445.00
ต้นทุนทางอ้อม	175,902.09	762.16	176,664.25
รวมต้นทุน	993,051.09	150,058.16	1,143,109.25

จากตารางที่ 5.7 ต้นทุนรวมของผลผลิตที่จะนำไปคำนวณหาต้นทุนผลผลิตต่อหน่วยของศูนย์ต้นทุนหลักเท่ากับ 993,051.09 บาท และต้นทุนที่ปันส่วนจากศูนย์ต้นทุนสนับสนุน 150,058.16 บาท

5.2.6 กระจายต้นทุนของศูนย์ต้นทุนหลักไปสู่กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง และคำนวณหาต้นทุนต่อกิจกรรม

จากขั้นตอนการปฏิบัติงานของการบริการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ระบุกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตแล้ว มีการกระจายต้นทุนของศูนย์ต้นทุนที่ได้รับการกระจายต้นทุนจากศูนย์ต้นทุนสนับสนุนแล้วตามข้อ 5. ไปยังกิจกรรมโดยแยกเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เกณฑ์ระยะเวลาการให้บริการในแต่ละกิจกรรม ตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน เทียบกับน้ำหนักงาน 1 เพื่อนำมาเป็นฐานในการคำนวณต้นทุนผลผลิตต่อหน่วยในแต่ละผลผลิต ทั้ง 5 กิจกรรม คือ

1. ประชาสัมพันธ์ รับบัตรคิว ค้นหาสารบบ 5 นาที/ราย
2. รับคำขอ สอบสวนสิทธิ 5 นาที/น้ำหนัก
3. พิมพ์สัญญา แก่สารบัญทะเบียน ส่งการเงิน 15 นาที/น้ำหนัก
4. รับชำระเงิน 5 นาที/ราย
5. จดทะเบียน คืนหนังสือแสดงสิทธิ 10 นาที/ราย

รวมเวลาการปฏิบัติราชการน้ำหนัก 1 45 นาที

การรับคำขอและสอบสวนสิทธิ การพิมพ์สัญญา แก่สารบัญทะเบียน ส่งการเงิน จะผันแปรไปตามน้ำหนักของแต่ละงาน เนื่องด้วยต้องใช้ระยะเวลามากขึ้น ตามที่ได้แสดงในแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานฯ ในบทที่ 4 จากจำนวนรายทั้งหมด 45 นาที ศูนย์ต้นทุนหลัก 40 นาที และศูนย์ต้นทุนสนับสนุน 5 นาที มีวิธีการกระจายต้นทุนของศูนย์ต้นทุนหลักไปสู่กิจกรรมโดยใช้เกณฑ์ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในแต่ละกิจกรรม เช่น กิจกรรมประชาสัมพันธ์และรับบัตรคิว มีวิธีการกระจายต้นทุนดังนี้

ต้นทุนทางตรงรวมของศูนย์ต้นทุนหลักจากตารางที่ 5.9 817,149.00 บาท
ระยะเวลาการปฏิบัติงานศูนย์ต้นทุนหลัก 40 นาที

ระยะเวลาปฏิบัติงานกิจกรรมประชาสัมพันธ์ 5 นาที

ตัวอย่างการคำนวณ ต้นทุนที่กระจายเข้าสู่กิจกรรมประชาสัมพันธ์ จำนวนได้ ดังนี้
 ต้นทุนทางตรงของศูนย์ต้นทุนหลัก X ระยะเวลาปฏิบัติงานกิจกรรมประชาสัมพันธ์

ระยะเวลาการปฏิบัติงานรวมของศูนย์ต้นทุนหลัก

$$817,149.00 \quad X \quad 5/40 \quad = \quad 102,143.63 \text{ บาท}$$

กิจกรรมอื่นใช้วิธีเดียวกันในการคำนวณ เมื่อกระจายต้นทุนไปแต่ละกิจกรรม จะได้ต้นทุนแต่ละกิจกรรมตามที่แสดงในตารางที่ 5.10

ตารางที่ 5.10 แสดงการกระจายต้นทุนของศูนย์ต้นทุนหลักไปสู่กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

รายการ	ต้นทุนของ การบริการ จดทะเบียนฯ	ประชาสัมพันธ์ รับบัตรคิว ค้นหาสารบบ 5 นาที/ราย	รับคำขอ สอบสวน สิทธิ 5 นาที/ น้ำหนัก	พิมพ์ สัญญา แก่ สารบัญ ทะเบียน 10 นาที/ น้ำหนัก	รับชำระ เงิน 5 นาที/ราย	จดทะเบียน คืนหนังสือ แสดงสิทธิ 15 นาที/ ราย
ต้นทุนทางตรง ศูนย์ต้นทุนหลัก	817,149.00	102,143.63	102,143.63	204,287.25		306,430.88
ศูนย์ต้นทุน สนับสนุน	150,058.16				149,296.00	
รวมต้นทุน ทางตรง	966,445.00	102,143.63	102,143.63	204,287.25	149,296.00	306,430.88
ต้นทุนทางอ้อม ศูนย์ต้นทุนหลัก	175,902.09	21,987.76	21,987.76	43,975.52		65,963.28
ศูนย์ต้นทุน สนับสนุน	762.16				762.16	
รวมต้นทุน ทางอ้อม	176,664.25	21,987.76	21,987.76	43,975.52	762.16	65,963.28
ต้นทุนต่อ กิจกรรม	1,142,963.53	124,131.39	124,131.39	248,262.77	150,058.16	372,394.16

จากตารางที่ 5.10 แสดงการกระจายต้นทุนรวมไปสู่กิจกรรม โดยใช้เกณฑ์เวลาในการให้บริการ 1 นำนํ้าพนักงาน โดยแยกเป็นต้นทุนของศูนย์ต้นทุนหลัก 4 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 1-3 และกิจกรรมที่ 5 เวลาให้บริการรวม 40 นาที ส่วนกิจกรรมที่ 4 เป็นกิจกรรมที่เกิดในศูนย์ต้นทุนสนับสนุน เวลาในการให้บริการโดยประมาณ 5 นาที ต้นทุนต่อกิจกรรม กิจกรรมประชาสัมพันธ์ รับบัตรคิว ค้นหาสารบบ และกิจกรรมรับคำขอ สวนสิทธิ มีต้นทุนเท่ากันคือกิจกรรมละ 124,131.39 บาท กิจกรรมพิมพ์สัญญา แก่สารบัญทะเบียน ส่งการเงิน มีต้นทุน 248,232.77 บาท กิจกรรมรับชำระเงินพิมพ์ใบเสร็จ มีต้นทุน 150,058.16 และกิจกรรมจดทะเบียนและถือหนังสือแสดงสิทธิให้กับผู้ขอ มีต้นทุน 372,394.16 บาท

5.2.7 คำนวณต้นทุนต่อหน่วย

1. คำนวณหานํ้าพนักงานรวมในการให้บริการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

นำปริมาณงานจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม จำนวน 3,333 ราย จากข้อ 5.1.1 ที่นำมาใช้ในการศึกษานี้ทั้งสิ้น เมื่อนำนํ้าพนักงานของงาน จากตารางที่ 4.1 บทที่ 4 มาคำนวณหานํ้าพนักงาน จะได้นํ้าพนักงานทั้งสิ้น 6,862 ตามตารางที่ 5.11

ตารางที่ 5.11 นํ้าหนักของงาน การบริการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

จดทะเบียนสิทธิ และนิติกรรม	จดทะเบียน	นํ้าหนัก งาน	นํ้าหนักงาน รวม
ขาย	320	3	960
ขายฝาก	3	3	9
แลกเปลี่ยน	-	-	0
ให้	371	3	1,113
มรดก (วันรับคำขอ)	154	4	616
มรดก (วันจดทะเบียน)	181	3	1,159
จำนอง	874	2	1,748
เช่า			
ประเภทมีทุนทรัพย์อื่น ๆ			
ประเภทไม่มีทุนทรัพย์อื่น ได้ถอนจากจำนอง	404	2	808
คำขอเบ็ดเตล็ด	489	1	489
คำขอเบ็ดเตล็ด	538	1	538
รวม	3,333		6,862

การคำนวณต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตแยกตามการบริการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมแต่ละประเภท

2. จำนวนต้นทุนกิจกรรมต่อน้ำพนักงาน 1

นำต้นทุนกิจกรรมที่คำนวณได้ในข้อ 6 มาคำนวณต้นทุนผลผลิตต่อหน่วยตามตัวผลิตภัณฑ์ต้นทุนของแต่ละกิจกรรม กิจกรรมที่มีหน่วยนับเป็น นาที/ราย จะนำจำนวนรายมาเป็นฐานในการคำนวณต้นทุน กิจกรรมที่มีหน่วยนับเป็น นาที/น้ำหนักรวมตามตารางที่ 5.11 มาเป็นฐานในการคำนวณต้นทุน จะได้ต้นทุนกิจกรรมต่อรายของน้ำพนักงาน 1 ตารางที่ 5.12 แสดงการคำนวณต้นทุนผลผลิต แยกตามกิจกรรม ต่อน้ำพนักงาน 1

รายการ	ประชาสัมพันธ์รับ บัตรคิว ค้นหาสารบบ 5 นาที/ราย (1)	รับคำขอ สอบสวน สิทธิ 5 นาที/ น้ำหนักร (2)	พิมพ์สัญญา แกะ สารบัญทะเบียน 10 นาที/น้ำหนักร (3)	รับชำระเงิน 5 นาที/ราย (4)	จดทะเบียน คืนหนังสือ แสดงสิทธิ 15 นาที/ราย (5)
ต้นทุนต่อ กิจกรรม	124,131.39	124,131.39	248,262.77	150,058.16	372,394.16
หน่วยนับ	3,333	6,862	6,862	3,333	3,333
ต้นทุนกิจกรรม	37.24	18.09	36.18	44.98	111.73

เมื่อนำต้นทุนต่อกิจกรรมมาหารด้วยหน่วยนับ จะได้ต้นทุนกิจกรรมต่อถ่าน้ำพนักงาน 1 ตามที่แสดงในตาราง 5.12

ต้นทุนกิจกรรมต่อราย คือกิจกรรมที่ 1,4 และ 5 มีต้นทุนเท่ากับ 193.95 บาท

ต้นทุนกิจกรรมต่อน้ำพนักงาน คือกิจกรรมที่ 2 และ 3 มีต้นทุนเท่ากับ 54.27 บาท

3. จำนวนต้นทุนผลผลิตต่อหน่วยของการบริการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม แต่ละประเภท โดยนำต้นทุนกิจกรรมต่อรายและต้นทุนต่อน้ำหนักรวมมา จากข้อ 2. จำนวนต้นทุนต่อหน่วย ของการบริการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมแต่ละประเภท คือ

ต้นทุนกิจกรรมต่อน้ำหนักรต่อราย

ต้นทุนต่อกิจกรรมต่อน้ำพนักงาน X น้ำพนักงาน

ต้นทุนผลผลิตต่อหน่วยของการบริการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

ต้นทุนกิจกรรมต่อน้ำหนักรต่อราย + ต้นทุนกิจกรรมต่อราย

เมื่อนำต้นทุนต่อกิจกรรมต่อน้ำพนักงาน คำนวณกับน้ำพนักงานแต่ละประเภท และบวกด้วยต้นทุนกิจกรรมต่อราย จะได้ต้นทุนผลผลิตต่อหน่วยของการบริการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ดังที่แสดงในตาราง 5.13

ตารางที่ 5.13 แสดงการคำนวณต้นทุนผลผลิตต่อหน่วยของการบริการจดทะเบียนแต่ละประเภท

ประเภทของผลผลิต (น้ำหนัก)	(1) ต้นทุนกิจกรรม ต่อน้ำหนัก	(2) น้ำหนัก งาน	(3) ต้นทุน กิจกรรม (1 X 2)	(4) ต้นทุน กิจกรรม ต่อราย	(5) รวมต้นทุน ต่อหน่วย (3 + 4)
ชาย	54.27	3	162.81	193.95	356.76
ชายฝาก	54.27	3	162.81	193.95	356.76
ให้	54.27	3	162.81	193.95	356.76
มรดก (วันรับคำขอ)	54.27	4	217.08	193.95	411.03
มรดก (วันจดทะเบียน)	54.27	3	162.81	193.95	356.76
จ้าง	54.27	2	108.54	193.95	302.49
ไม่มีทุนทรัพย์ (อื่น ๆ)	54.27	2	108.54	193.95	302.49
ไถ่ถอนจากจ้าง	54.27	1	54.27	193.95	248.22
คำขอเบ็ดเตล็ด	54.27	1	54.27	193.95	248.22

จากตารางที่ 5.11 จะเห็นได้ว่าต้นทุนผลผลิตต่อหน่วยที่มีต้นทุนสูงที่สุดคือการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมประเภทโอนมรดก (วันรับคำขอ) เนื่องจากมีน้ำหนักงานมากที่สุด คือ 411.03 บาท เพราะความซับซ้อนของงานและระยะเวลาการให้บริการมากกว่าการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมประเภทอื่น ๆ และประเภท ไถ่ถอนจากจ้าง คำขอเบ็ดเตล็ด มีต้นทุนผลผลิตต่อหน่วยต่ำที่สุด คือ 248.22 บาท เนื่องจากระยะเวลาในการให้บริการน้อยที่สุด และไม่มีการพิมพ์สัญญา